

Laidiens: **16.06.2015., Nr. 116**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2015/116.4**

Ministru kabineta noteikumi Nr.259

Rīgā 2015.gada 26.maijā (prot. Nr.26 11.§)

Atbalsta piešķiršanas kārtība dalībai starptautiskās sadarbības programmās pētniecības un tehnoloģiju jomā

*Izdoti saskaņā ar Zinātniskās darbības likuma
13.panta trešās daļas 4.punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. kārtību, kādā piešķir atbalstu dalībai Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmu (turpmāk – programmas) projektos;
- 1.2. programmu pētniecības un attīstības projektus (turpmāk – projekti), kuri šo noteikumu ietvaros atbilst atbalsta saņemšanai;
- 1.3. prasības atbalsta pretendenta.

2. Atbalsta mērķis ir nodrošināt projektu īstenošanu atbilstoši:

- 2.1. Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumam Nr. 1982/2006/EK (2006. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienas Septīto pamatprogrammu pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem (2007.–2013. gads) (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2006. gada 30. decembris, Nr. L 412) (turpmāk – 7. pamatprogramma);
- 2.2. Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulai (ES) Nr. 1291/2013, ar ko izveido Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" (2014.–2020. gads) un atceļ Lēmumu Nr. 1982/2006/EK (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2012. gada 20. decembris, Nr. L 347) (turpmāk – pamatprogramma "Apvārsnis 2020");
- 2.3. Padomes 2013. gada 16. decembra Regulai (*EURATOM*) Nr. 1314/2013 par Eiropas Atomenerģijas kopienas pētniecības un mācību programmu 2014.–2018. gadam, kas papildina pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013. gada 20. decembris, Nr. L 347) (turpmāk – *EURATOM* programma);
- 2.4. Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Lēmumam Nr. 862/2010/ES par Savienības dalību kopīgā Baltijas jūras pētniecības un attīstības programmā (*BONUS*), ko īsteno vairākas dalībvalstis (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2010. gada 30. septembris, Nr. L 256);

- 2.5. Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Lēmumam Nr. 556/2014/ES par Savienības dalību otrajā Eiropas un jaunattīstības valstu klinisko pārbaužu partnerības programmā (*EDCTP 2*), ko kopīgi īsteno vairākas dalībvalstis (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 7. jūnijs, Nr. L 169);
- 2.6. Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Lēmumam Nr. 554/2014/ES par Savienības dalību Aktīvas dzīves un interaktīvas automatizētās dzīvesvides pētniecības un izstrādes programmā (*AAL*), ko kopīgi īsteno vairākas dalībvalstis (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 7. jūnijs, Nr. L 169);
- 2.7. Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Lēmumam Nr. 555/2014/ES par Savienības dalību Eiropas metroloģijas inovācijas un pētniecības programmā (*EMPIR*), ko kopīgi īsteno vairākas dalībvalstis (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 7. jūnijs, Nr. L 169);
- 2.8. Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Lēmumam Nr. 743/2008/EK par Kopienas dalību vairāku dalībvalstu īstenošanā pētniecības un attīstības programmā (*EUROSTARS*), kuras mērķis ir atbalstīt pētniecībā un attīstībā iesaistītos mazos un vidējos uzņēmumus (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2008. gada 7. augusts, Nr. L 201);
- 2.9. Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Lēmumam Nr. 553/2014/ES par Savienības dalību vairāku dalībvalstu īstenošanā pētniecības un attīstības programmā (*EUROSTARS 2*), kuras mērķis ir atbalstīt pētniecībā un attīstībā iesaistītos mazos un vidējos uzņēmumus (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 7. jūnijs, Nr. L 169);
- 2.10. Padomes 2007. gada 20. decembra Regulai (EK) Nr. 74/2008, ar ko izveido *ARTEMIS* kopuzņēmumu, lai īstenotu kopīgu tehnoloģiju ierosmi ieguldīto datorsistēmu jomā (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2008. gada 4. februāris, Nr. L 30), un Padomes 2014. gada 6. maija Regulai (ES) Nr. 561/2014, ar ko izveido kopuzņēmumu *ECSEL* (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 7. jūnijs, Nr. L 169);
- 2.11. Padomes 2007. gada 20. decembra Regulai (EK) Nr. 73/2008, ar ko izveido kopuzņēmumu novatorisku zāļu jomā (*IMI*) uzsāktās ierosmes īstenošanai (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2008. gada 4. februāris, Nr. L 30), un Padomes 2014. gada 6. maija Regulai Nr. 557/2014, ar ko izveido kopuzņēmumu "2. ierosme inovatīvu zāļu jomā" (*IMI 2*) (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 7. jūnijs, Nr. L 169);
- 2.12. Padomes 2014. gada 6. maija Regulai Nr. 558/2014, ar ko izveido kopuzņēmumu "Clean Sky 2" (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 7. jūnijs, Nr. L 169);
- 2.13. Padomes 2014. gada 6. maija Regulai Nr. 559/2014, ar ko izveido kopuzņēmumu "Kurināmā elementi un ūdeņradis 2" (*FCH 2*) (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 7. jūnijs, Nr. L 169);
- 2.14. Padomes 2014. gada 16. jūnija regulai (ES) Nr. 642/2014, ar ko izveido kopuzņēmumu "Shift2Rail" (*S2R*) (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 17. jūnijs, Nr. L 177);
- 2.15. Padomes 2014. gada 6. maija Regulai Nr. 560/2014, ar ko izveido biorūpniecības kopuzņēmumu (*BBI*) (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 7. jūnijs, Nr. L 169);
- 2.16. Padomes 2014. gada 16. jūnija Regulai Nr. 721/2014, ar kuru Regulu (EK) Nr. 219/2007, ar ko izveido Kopuzņēmumu, lai izstrādātu jaunas paaudzes Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmu (*SESAR*), groza attiecībā uz Kopuzņēmuma darbības termiņa pagarināšanu līdz 2024. gadam (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 1. jūlijs, Nr. L 192);
- 2.17. *COST (Cooperation Européenne dans le Domaine de la Recherche Scientifique et Technique)* dokumentam Nr. 133/14 "COST Action Proposal Submission, Evaluation, Selection and Approval", kas apstiprināts 2014. gada 9.

decembra *COST* Vecāko amatpersonu komitejā;

2.18. Padomes 2009. gada 25. jūnija Regulai (EK) Nr. 723/2009 par Kopienas tiesisko regulējumu, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūras konsorcijs (turpmāk – *ERIC* konsorcijs) (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2009. gada 8. augusts, Nr. L 206);

2.19. Eiropas Padomes 2007. gada 27. marta Lēmumam Nr. 2007/198/Euroatom, ar ko izveido Eiropas Kopuzņēmumu *ITER* (*International Thermonuclear Experimental Reactor*) un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām (*Fusion for Energy*) (turpmāk – *F4E* kopuzņēmums) un piešķir tam priekšrocības (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2007. gada 30. marts, Nr. L 90), un Padomes 2013. gada 13. decembra Lēmumam Nr. 2013/791/Euratom, ar kuru groza Lēmumu 2007/198/Euratom, ar ko izveido Eiropas Kopuzņēmumu *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām (*F4E*) un piešķir tam priekšrocības (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013. gada 21. decembris, Nr. L 349);

2.20. Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Lēmumam Nr. 1312/2013/ES par Eiropas inovāciju un tehnoloģiju institūta (*EIT*) stratēģisko inovāciju programmu: *EIT* ieguldījums inovācijas veicināšanā Eiropā (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013. gada 20. decembris, Nr. L 347).

3. Noteikumos lietoti šādi termini:

3.1. pētniecības organizācija – Latvijas Republikas Zinātnisko institūciju reģistrā (turpmāk – zinātnisko institūciju reģistrs) reģistrēta zinātniskā institūcija (turpmāk – zinātniskā institūcija), kura atbilst Eiropas Komisijas 2014. gada 14. jūnija Regulas (ES) Nr. 651/2014 (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 26. jūnijs, Nr. L 187/1), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (turpmāk – regula Nr. 651/2014), 2. panta 83. punktā noteiktajai definīcijai;

3.2. uzņēmums – saimnieciskās darbības subjekts, kas atbilst regulas Nr. 651/2014 I pielikuma 1. pantā noteiktajai definīcijai. Saņemot valsts atbalstu, pētniecības organizāciju neatkarīgi no tās juridiskā statusa pielīdzina uzņēmumam, ja tās publiskais finansējums atbilst visiem Līguma par Eiropas Savienības darbību (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2010. gada 30. marts, Nr. C 83/47) 107. panta 1. punktā minētajiem nosacījumiem;

3.3. saimnieciska darbība – jebkura darbība, kas ietver preču vai pakalpojumu piedāvāšanu tirgū (tajā skaitā pētniecības infrastruktūras iznomāšanu), kā arī komersantu uzdevumā īstenotie pētījumu pakalpojumi vai līgumpētījumi;

3.4. ar saimniecisku darbību nesaistīts projekts – projekts, kura ietvaros pētniecības organizācija īsteno darbības, kurām nav saimnieciska rakstura, vai ierobežotas jomas darbības;

3.5. ar saimniecisku darbību saistīts projekts – projekts, kas atbilst vienam vai vairākiem šādiem kritērijiem:

3.5.1. projektu īsteno zinātniskā institūcija, kas neatbilst pētniecības organizācijas definīcijai;

3.5.2. projekta ietvaros īsteno darbības, kurām ir saimniecisks raksturs;

3.6. darbība, kurai nav saimnieciska rakstura, – pētniecības organizācijas pamatdarbība, kura neietilpst Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punktā noteiktajā darbības jomā un kuras izpausmes veidi ir šādi:

3.6.1. izglītības pasākumi, lai panāktu personāla skaita un kvalifikācijas pieaugumu;

3.6.2. neatkarīga pētniecība un izstrāde, lai iegūtu vairāk zināšanu un labāku izpratni, tostarp kopīga pētniecība un izstrāde, pētniecības organizācijai iesaistoties efektīvā sadarbībā;

3.6.3. pētniecības rezultātu izplatīšana, piemēram, izmantojot mācību procesu, brīvas piekļuves datubāzes, atklātās publikācijas vai atklātā pirmkoda programmatūru;

3.6.4. zināšanu pārneses darbības, ja visa peļņa no šādas darbības tiek reinvestēta pētniecības organizācijas pamatdarbībās;

3.7. atbalsta pretendents – uzņēmums vai pētniecības organizācija;

3.8. atbalsts – valsts budžeta finansējums projektam valsts līdzfinansējuma un valsts atbalsta veidā;

3.9. valsts līdzfinansējums – atbalsts ar saimniecisku darbību nesaistītam projektam;

3.10. ierobežotas jomas darbība – pētniecības organizāciju saimnieciskā pamatdarbība vai pētniecības infrastruktūra, kura atbilst šādiem kritērijiem:

3.10.1. tā ir tieši saistīta ar pētniecības organizācijas darbību vai pētniecības infrastruktūru un tās izmantošanu jomā, kurai nav saimnieciska rakstura;

3.10.2. tai tiek patērēti tādi paši resursi (piemēram, materiāli, aprīkojums, darbaspēks un pamatkapitāls) kā ar saimniecisku darbību nesaistītām pamatdarbībām;

3.10.3. tai katru gadu piešķirtais finansējums nepārsniedz 20 procentus no kopējā pētniecības infrastruktūras gada finansējuma;

3.11. valsts atbalsts – atbalsts ar saimniecisko darbību saistītam projektam, kas atbilst Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punktā noteiktajam;

3.12. projekta pētniecības kategorijas (turpmāk – pētniecības kategorijas), ja paredzēts valsts atbalsts, – fundamentālie pētījumi, rūpnieciskie pētījumi, eksperimentālā izstrāde atbilstoši regulas Nr. 651/2014 2. panta 84., 85. un 86. punktā noteiktajai definīcijai. Pētniecības kategorijas, ja paredzēts valsts līdzfinansējums, – fundamentālie pētījumi, rūpnieciskie pētījumi, eksperimentālā izstrāde atbilstoši Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (*OECD*) publicētajā zinātnes statistikas metodoloģijas krājumā *Frascati Manual* sniegtajai definīcijai;

3.13. efektīva sadarbība – sadarbība, kas atbilst regulas Nr. 651/2014 2. panta 90. punktā noteiktajai definīcijai;

3.14. sīkais (mikro), mazais un vidējais uzņēmums – uzņēmums, kas atbilst regulas Nr. 651/2014 I pielikumā noteiktajai definīcijai;

3.15. lielais uzņēmums – uzņēmums, kas atbilst regulas Nr. 651/2014 2. panta 24. punktā noteiktajai definīcijai;

3.16. godīga konkurence – konkurence, kas atbilst regulas Nr. 651/2014 2. panta 89. punktā noteiktajai definīcijai;

3.17. zināšanu pārnese – process, kura mērķis ir iegūt, apkopot un izplatīt skaidras un vārdos neizteiktas zināšanas, tostarp prasmes un kompetenci gan saimnieciskās darbībās, gan ar tām nesaistītās darbībās, piemēram, pētniecības sadarbībā, konsultācijās, licencēšanā, jaunu uzņēmumu veidošanā, publikācijās un pētnieku un citu šajās darbībās iesaistīto darbinieku mobilitātē. Papildus zinātnes un tehnikas atziņām tā ietver citu veidu zināšanas (piemēram, zināšanas par to, kā lietot standartus un noteikumus, kuros tie iekļauti, par darbības vides apstākļiem), organizatoriskās inovācijas metodes, kā arī to zināšanu pārvaldību, kas saistītas ar nemateriālo aktīvu noteikšanu, iegūšanu, aizsardzību, aizstāvību un izmantošanu;

3.18. pētniecības infrastruktūra – iekārtas, resursi un saistītie pakalpojumi, ko zinātnieki izmanto, lai veiktu pētniecību attiecīgajās jomās, un tā ietver zinātniskās iekārtas vai instrumentu komplektus, uz zināšanām balstītus

resursus, piemēram, kolekcijas, arhīvus vai strukturētu zinātnisku informāciju, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas infrastruktūru, piemēram, *GRID* tipa tīmekli, datortehniku, programmatūru un sakaru tehniku, vai ikvienu citu unikāla rakstura līdzekli, kurš ir būtisks pētniecības veikšanai. Šāda infrastruktūra var būt izvietota vienkopus vai izkliedēti (organizēts resursu tīkls);

3.19. projekta īstenotājs – uzņēmums vai pētniecības organizācija, kam atbilstoši šiem noteikumiem ir piešķirts atbalsts.

II. Atbalstāmie projekti un prasības atbalsta pretendentiem

4. Valsts atbalstu atbilstoši regulas Nr. 651/2014 25. un 28. pantam un valsts līdzfinansējumu nodrošina:

4.1. 7. pamatprogrammas kopīgajiem projektiem, izcilības tīkla projektiem un pētniecības projektiem konkrētām grupām;

4.2. pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" projektiem, tajā skaitā inovācijas projektiem;

4.3. 7. pamatprogrammas un pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" ietvaros atbilstoši Līguma par Eiropas Savienības darbību 185. pantam vairāku dalībvalstu izveidoto kopīgās pētniecības un inovāciju programmu (turpmāk – kopīgās programmas) projektiem;

4.4. 7. pamatprogrammas un pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" ietvaros atbilstoši Līguma par Eiropas Savienības darbību 187. pantam izveidoto publiskās un privātās partnerības kopuzņēmumu (turpmāk – kopuzņēmumi) projektiem;

4.5. *F4E* kopuzņēmumu projektiem;

4.6. *EURATOM* programmas projektiem;

4.7. *COST* aktivitātēm;

4.8. 7. pamatprogrammas *ERA-NET*, *ERA-NET Plus* aktivitātēm un pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" *ERA-NET COFUND* aktivitātēm (turpmāk – *ERA-NET* aktivitātes);

4.9. lai segtu Latvijas dalības maksu *ERIC* konsorciā un šī konsorcijs ietvaros veikto pētījumu, tajā skaitā 7. posma pētījuma *ESS (European Social Survey)*, izmaksas;

4.10. lai segtu Latvijas dalības maksu Eiropas akadēmiskā tīkla *GEANT (Gigabit European Academic Network)* (turpmāk – *GEANT*) asociācijā, konsorciā, *GEANT* projektos, tajā skaitā lai segtu Latvijas gada pieslēguma maksu *GEANT* kanālam un *GEANT* internetam (*World Service Commodity*).

5. Atbalstu piešķir:

5.1. dotāciju veidā no Izglītības un zinātnes ministrijas valsts budžeta programmas 70.00.00 "Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana" apakšprogrammas 70.06.00 "Dalība Eiropas Savienības pētniecības un tehnoloģiju attīstības programmās" kārtējam gadam valsts budžetā šim mērķim pieejamo resursu ietvaros. Ja projektam nepieciešamais atbalsts pārsniedz minētajā budžeta apakšprogrammā kārtējā gadā plānoto finansējumu, atbalstu nodrošina atbilstoši normatīvajam regulējumam par 74. resora "Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" 80.00.00 programmā "Nesadalītais finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai" plānoto līdzekļu pārdalēs kārtību;